

Mövzumuz Səmərəlilik

Evdə, yolda, işdə səmərəli yaşa!

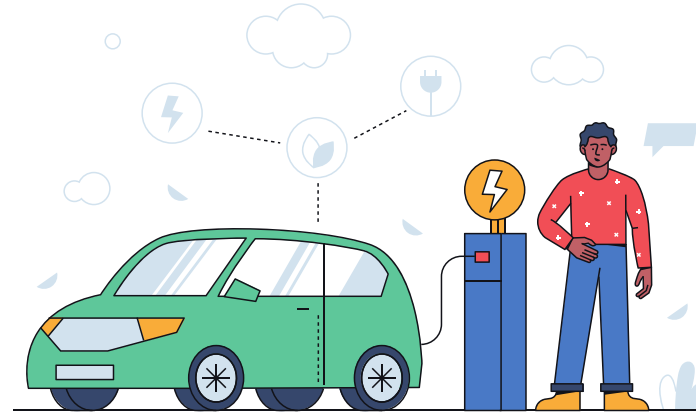
3 istiqamətdə enerji səmərəliliyi əldə edək!

EV

- İşıqlandırmada səmərəlilik
- İsitmə və soyutmada səmərəlilik
- Ev işlərində səmərəlilik
- Mətbəxdə səmərəlilik
- Digər cihazlarda səmərəlilik

YOL

- Nəqliyyatda səmərəlilik

İŞ

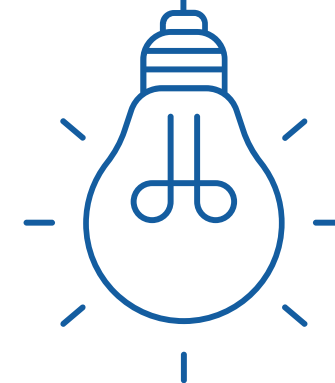
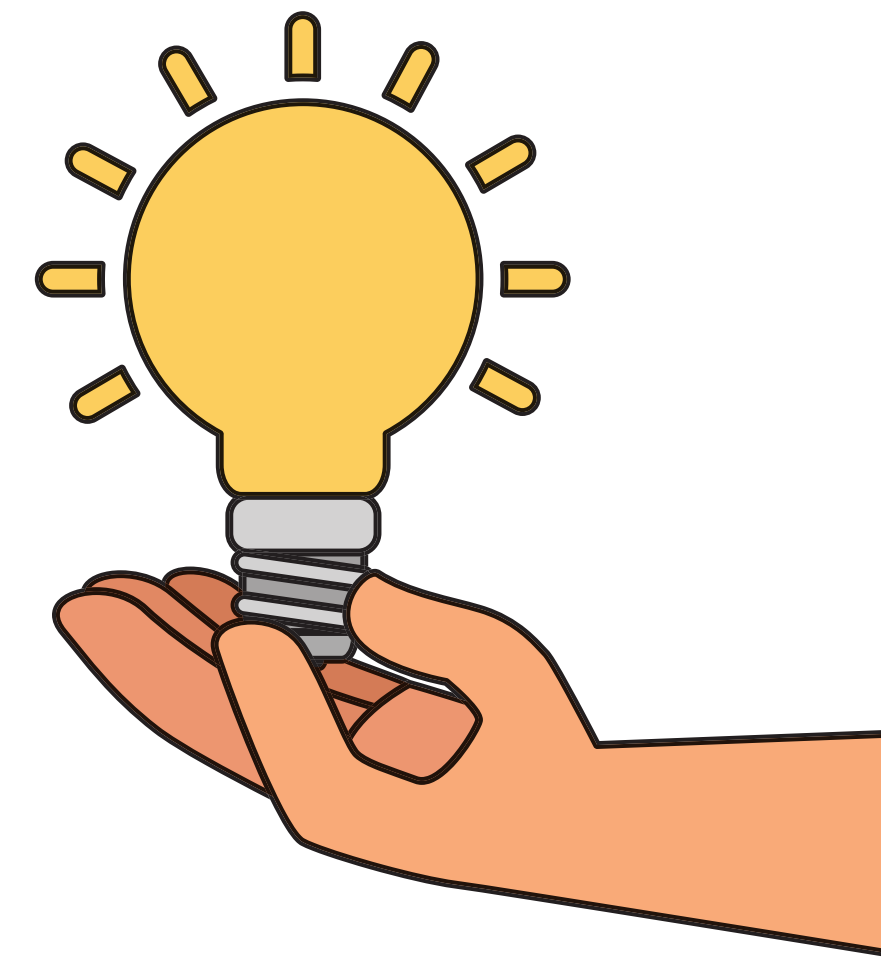

- Çalışma mühitində səmərəlilik
- İşıqlandırmada səmərəlilik
- İsitmə və soyutmada səmərəlilik

İşıqlandırmada enerji səmərəliliyi

Nə edə bilərik?

- Otaqların divarları açıq rəngə boyana bilər;
- Enerji səmərəsi yüksək **LED** lampalardan istifadə edilməsi uyğundur;
- Otaqlarda **ehtiyac olduğu qədər** lampadan istifadə edilməsi tövsiyə olunur;
- Evinizin həyəti varsa **sensorlu işıqlandırma cihazlarından** istifadə edilə bilər;
- Evinizin xaricdən giriş sahəsində **günəş enerjisindən istifadə edən ağıllı işıqlandırma cihazından** istifadə edilə bilər.

İsitmə və soyutmada enerji səmərəliliyi

Nə edə bilərik?

- Dam, döşəmə, qapı və pəncərələrin **istilik izolyasiyası** ilə təmin edilməsi məqsədəuyğundur;
- Qış aylarında gün ərzində pərdələr açılaraq **günəş işığından** yararlanmaq olar;
- Pəncərələrin ən az **ikiqat şüşəli** olması və **iqlimə uyğun** tənzimlənməsi məqsədəuyğundur;
- Otağın **sahəsinə uyğun radiator** seçilməsi vacibdir;
- Otaqlarda **radiatorun üzərini örtməyən pərdə** seçilə bilər;
- Radiatorun arxasına **izolyasiya lövhəsi** qoyula bilər;
- Radiatorun ətrafından **istilik ötürmə maneələrinin** aradan qaldırılması tövsiyə olunur;
- Radiatorun **mebellə örtülməməsi** məqsədəuyğundur;
- Otağın temperaturunu sabit saxlamaq üçün radiatora **termostatik klapan** quraşdırıla bilər.

İsitmə və soyutmada enerji səmərəliliyi

Nə edə bilərik?

- **“Ağıllı” termostat** istifadə edilə bilər;
- Kombi və radiatora texniki baxış və ocağın tənzimlənməsi **istilik mövsümündən** əvvəl edilməli, kombi/su qızdırıcısında məişət suyu temperaturunun **40 dərəcədən çox olmaması** məqsədəuyğundur;
- **Uyğun ölçüdə və yüksək məhsuldarlıq sinifli kondisionerdən** istifadə edilə bilər;
- Kondisionerin daxili və xarici blokunun **hava girişi və çıxışının maneəsiz** olması tövsiyə olunur;
- Kondisionerin daxili və xarici bloklarının **günəş şüasından qorunması** məqsədəuyğundur;
- Kondisioner işə salındığı anda **birbaşa aşağı temperatura endirilməməsi** və birdən soyudulmaması tövsiyə olunur;
- Kondisionerin xarici blokunun **sərin və kölgəli** yerdə yerləşdirilməsi tövsiyə olunur;
- Kondisionerin xarici blokunun borularının **izolyasiyasının** aparılması məqsədəuyğundur.

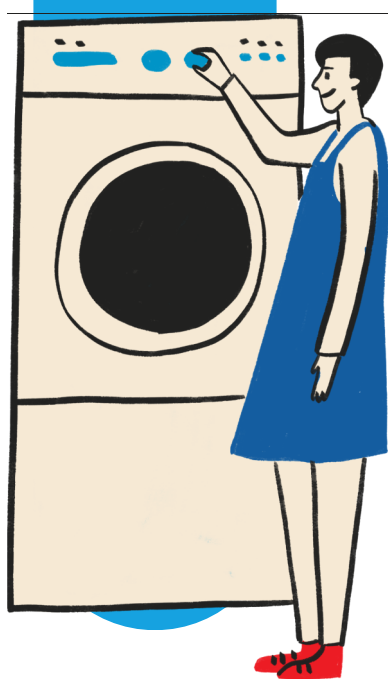
Ev işlərində enerji səmərəliliyi

Paltaryuyan, qabyuyan, quruducu

Nə edə bilərik?

- **Yüksək enerji sinfinə malik** (A, A+...) avadanlıqlara üstünlük verilməsi tövsiyə olunur;
- Zərurət olmadıqca **ön yumadan** istifadə edilməməlidir;
- Tövsiyə olunandan **artıq yuyucu vasitələrdən istifadə edilməməsi** tövsiyə olunur;
- **Aşağı temperaturda təmizləyə bilən** yuyucu vasitələrə üstünlük verilə bilər;
- Çamaşırıqlar ilk növbədə **asılaraq qurudulmalı**, quruducu avadanlıqdan istifadə zəruri görülərsə **istilik nasoslu yüksək məhsuldarlıqlı quruducu modellərə** üstünlük verilə bilər;
- Paltarların mümkün qədər **aşağı temperaturda** yuyulması məqsədəuyğundur;
- **Qısa müddətdə yuma və yaxalama xüsusiyyətinə malik** qabyuyan və paltaryuyan maşınlarla üstünlük verilə bilər;
- **Aşağı temperatur proqramı** seçiminə malik qabyuyan maşından istifadə edilə bilər.

EV

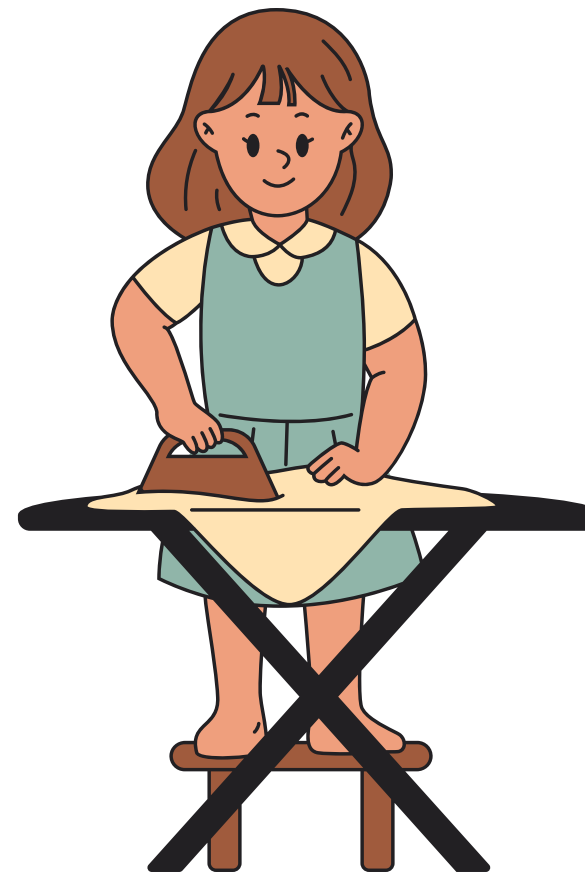
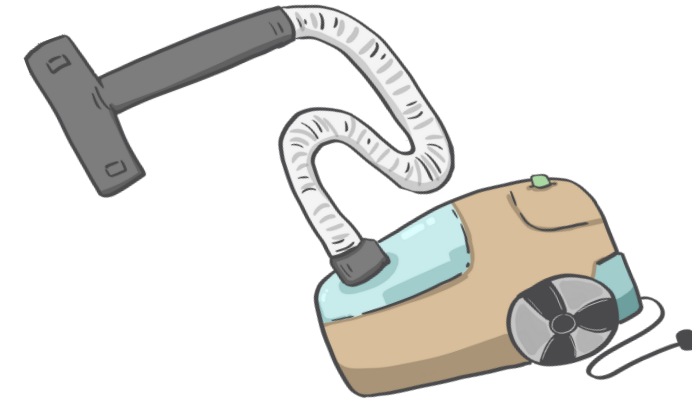

Ev işlərində enerji səmərəliliyi

Tozsoran, fen, ütü, sudan istifadə

Nə edə bilərik?

- **Əmici gücü yüksək və ən az elektrik istehlakı olan** tozsoran modelinə üstünlük verilməsi tövsiyə olunur;
- Torbalı tozsoran yerinə **su kameralı tozsoran** istifadə edilə bilər;
- **Tozsoran torbalarının tez-tez boşaldılması** vacibdir;
- Daha **az su istehlak edən** duş başlıqlarından istifadə edilə bilər;
- Saç qurutma avadanlığının **temperaturunun mümkün aşağı səviyyədə** saxlanması məqsədəuyğundur;
- Saçların mümkün qədər **dəsmal ilə qurudulması** tövsiyə olunur;
- **Qurutma gücü aşağı və buxar tutumu yüksək** olan ütü modelinə üstünlük verilə bilər.

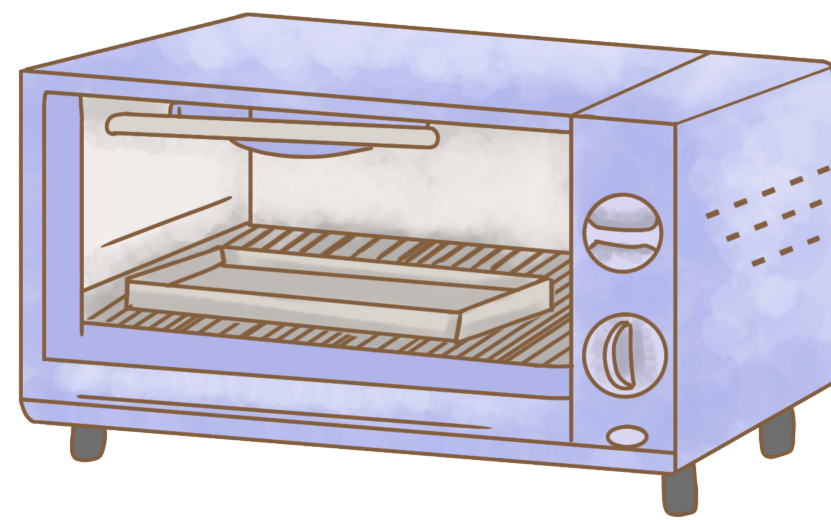
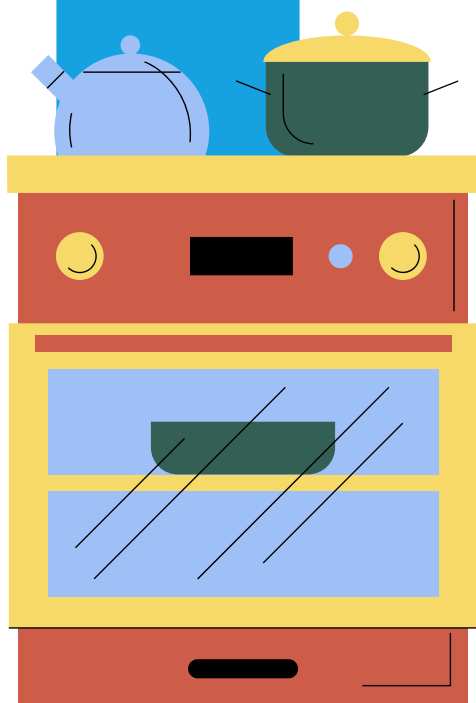

Mətbəxdə enerji səmərəliliyi

Soba, su qızdırıcısı

Nə edə bilərik?

- Mümkün olduqca, **bişirmə vaxtı bitənə qədər** soba qapısının açılmaması tövsiyə olunur;
- Bişirmə vaxtına **5-10 dəqiqə qalmış** sobanı söndürün;
- Yemək bişirərkən **qazan və tavaların qapaqlarının** bağlı qalması tövsiyə olunur;
- Bişirmə zamanı **təzyiqli soba və buxar sobasından** istifadə edilə bilər;
- Suyun qızdırıldığı **qabın qapağını** bağlı saxlamaq məqsədəuyğundur;
- **Ehtiyac olduğu miqdarda** yeməkləri qızdırın.

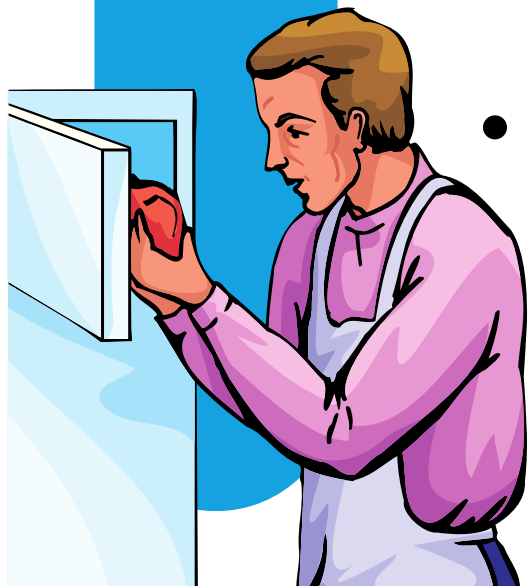

Mətbəxdə enerji səmərəliliyi

Soyuducu

Nə edə bilərik?

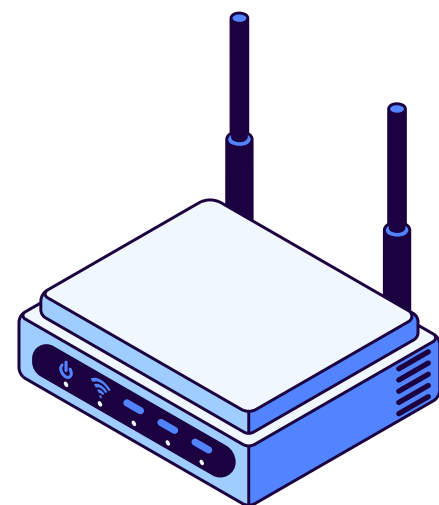
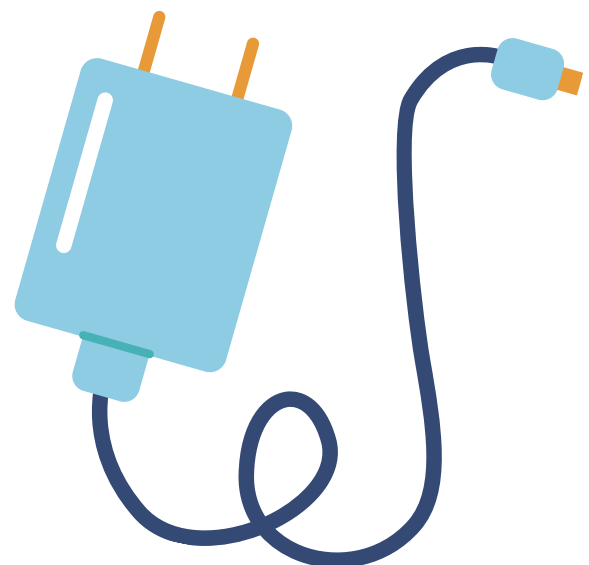
- Ehtiyacdən daha böyük tutumu olan soyuducu və ya dondurucuların **alınmaması** tövsiyə olunur;
- Soyuducunun temperaturu **+4°C** , dondurucunun temperaturu isə **-18°C** olması tövsiyə olunur;
- Soyuducunun birbaşa **günəş şüasından uzaqda** yerləşdirilməsi məqsədəuyğundur;
- Divarla soyuducu arasında **10-15 sm məsafə** olması tövsiyə olunur;
- İsti yemək soyuducuya qoyulmazdan əvvəl **soyumasını gözləmək** vacibdir;
- Dondurucudan çıxarılan dondurulmuş məhsul **soyuducu bölməsində əridilə bilər**;
- Məhsulların soyuducuya **hava sirkulyasiyasının təmin ediləcəyi** vəziyyətdə yerləşdirilməsi məqsədəuyğundur;
- Qidaların qoruyucu qablaşdırmasının **lazımsız hissəsinin** çıxarılması məqsədəuyğundur.

Digər cihazlarda enerji səmərəliliyi

Nə edə bilərik?

- Kiçik ekranlı televizora **üstünlük verilə bilər**;
- Televizorların kontrast parametrlərinin lazım olduğundan **çox artırılmaması tövsiyə olunur**;
- Televiziya, multimedia və oyun sistemlərinin **gözləmə rejimində qalmaması**, əsas düymələri ilə **söndürülməsi** vacibdir;
- Modem və peyk qəbulediciləri uzun müddət **istifadə edilmədiyi halda** söndürülsün;
- **Söndürmə düyməsi olan** uzatma kabellərindən istifadə edin;
- İstifadədən sonra şarj cihazlarının **elektrik yuvasında taxılı qalmaması** tövsiyə olunur.

Nəqliyyatda enerji səmərəliliyi

Nə edə bilərik?

- **İctimai nəqliyyata** üstünlük verilməsi məqsədəuyğundur;
- Lazımsız **qəfil əyləcdən** və **qaza basmaqdan qaçınılması** tövsiyə olunur;
- Avtomobil gözləmə rejimində olarkən **mühərriki söndürülə bilər**;
- Avtomobillə **vaxtaşırı texniki qulluq** edilməsi vacibdir;
- Nəqliyyat vasitəsini idarə edərkən, hava axınının qarşısını almaq üçün **pəncərənin açılmaması** tövsiyə olunur;
- Avtomobillə **lazımsız yükləmələrin edilməməsi**, baqajdan olan **lazımsız əşyaların çıxarılması** tövsiyə olunur;
- **Yüksək keyfiyyətə malik təkərlərə** üstünlük verilməli, **hava təzyiqinin ideal səviyyədə** saxlanması məqsədəuyğundur;
- Mikroavtobuslar, yolsuzluq avtomobilləri kimi mühərrik həcmi yüksək olan nəqliyyat vasitələrinə **ehtiyac olmadıqca üstünlük verməyin**.

Çalışma mühitində enerji səmərəliliyi

Nə edə bilərik?

- Ofislərdə kompüterlərin qısa fasilələr üçün **yuxu rejimində saxlanması məqsədəuyğundur**;
- İşin sonunda cihazların **gözləmə və ya yuxu rejimində qalmaması**, söndürülməsi tövsiyə olunur;
- Bütün işçilər üçün açıq olan **vahid printerdən** istifadə edilə bilər;
- Az mərtəbəli məsafələr üçün **liftdən istifadə edilməməsi** tövsiyə olunur;
- Mümkün olduqca, masaüstü kompüter əvəzinə **noutbuk istifadə edilə bilər**;
- **Elektron mühitdə** işləməyə diqqət yetirilməsi məqsədəuyğundur.

İşıqlandırmada enerji səmərəliliyi

Nə edə bilərik?

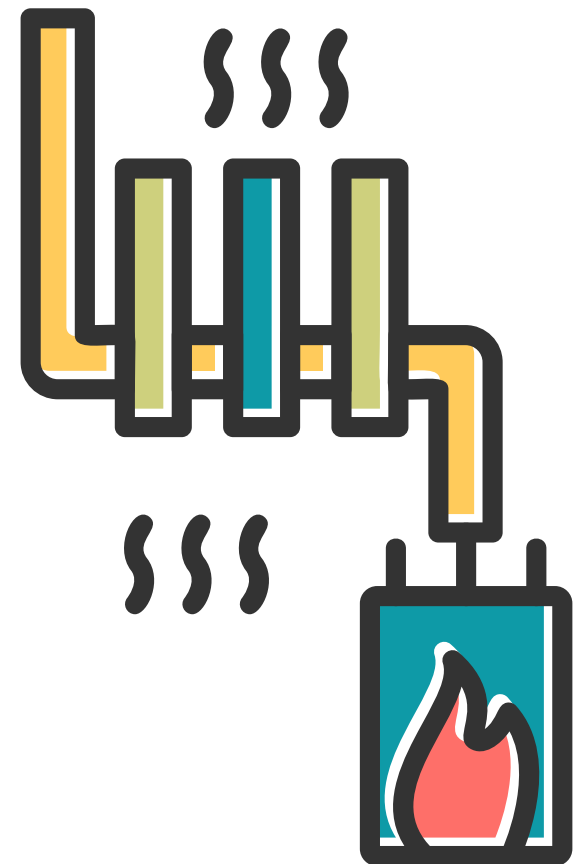
- Yüksək enerji sinfinə malik olan lampadan **(LED)** istifadə edin;
- Yüksək səmərəlilik əmsalı **(lümen/vatt)** olan işıqlandırmaya üstünlük verin;
- Sahəyə düşən işığın miqdarından (lyuks) yüksək həcmə malik işıqlandırmaya **üstünlük verməyin**;
- Dəhlizlərdə, iclas otaqlarında və tualetlərdə **hərəkətə həssas işıqlandırma** təmin edilə bilər;
- Küçə, park, həyətyanı sahələrdə standartda uyğun **LED lampaların tətbiqi məqsədəuyğundur.**

İsitmə və soyutmada enerji səmərəliliyi

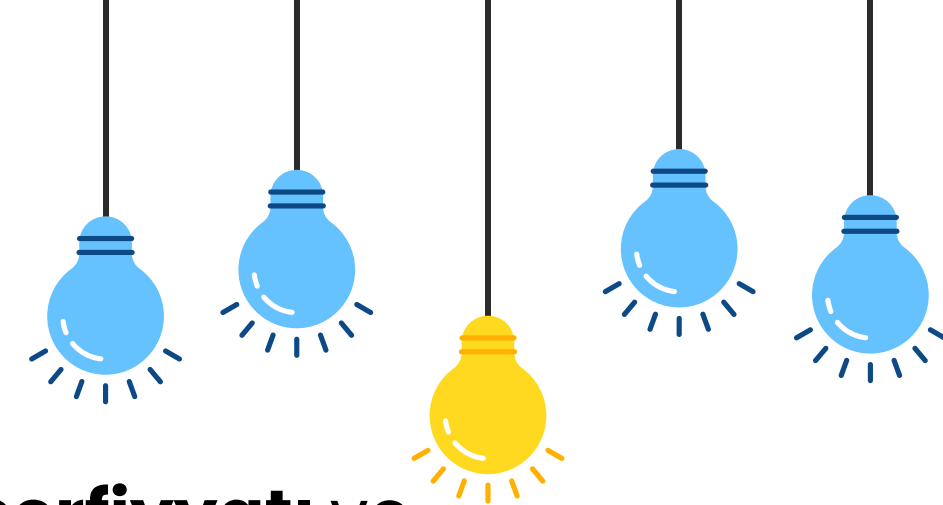
Nə edə bilərik?

- Baca qazı temperaturunun **aşağı səviyyədə** saxlanması tövsiyə olunur (kimyəvi məhdudiyyətlər daxilində).
- Qazanın **istilik itkilərinin** minimuma endirilməsi üçün tədbirlər görülməlidir;
- İsti su-buxar borularının, soyutma sistemlərinin (çillələr) **izolyasiya edilməsi məqsədəuyğundur**;
- İzolyasiya həmçinin **klapanlara və flanslara da** tətbiq edilə bilər;
- Mərkəzləşdirilmiş sistemləri olan binalarda istilik paylayıcı sistemlərdən, sayğaclardan **(istilik bölücü/kalorimetr)** istifadə edilməsi məqsədəuyğundur;
- Texniki cəhətdən mümkün olduqda **istilik nasoslarından** istifadə edilə bilər.

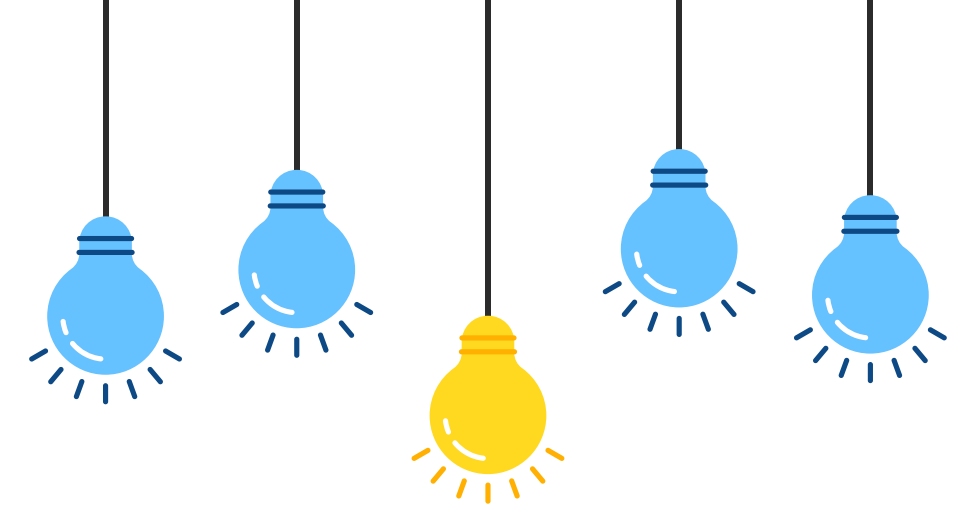

Bunları bilirdinizmi?

- Enerjiyə qənaət edən lampadan istifadə etməklə **80% az enerji sərfiyyatı** və **25 dəfə uzun müddətli** işıqlandırma əldə etmək olar;
- Hərəkətə həssaslı işıq sensoru ilə **75%-ə qədər enerji qənaəti** əldə etmək mümkündür;
- Otaq istiliyində **1 dərəcə** azalma, **7% qənaət** deməkdir;
- Fasad izolyasiyası ilə ən azı **35% qənaət** əldə etmək mümkündür;
- Radiatorun arxasına yerləşdirilmiş izolyasiya lövhəsi ilə **6%-ə qədər** qənaət əldə etmək olar;
- Avtomobilə lazımsız hər **100 kq yük**, 100 kilometrə **1 litr artıq yanacaq istehlakı** deməkdir;
- Təkərlərdə **0,5 bar az hava**, **5% daha çox yanacaq sərfiyyatı** deməkdir;
- Ənənəvi yanacaqlı avtomobil 100 km-ə 14 kq-a qədər CO_2 , elektrik avtomobili 8 kq-a qədər CO_2 tullantı yaradır;

- Tozsoranların filtrlərinin **mütəmadi təmizlənməsi 10% qənaət** deməkdir;
- Saç qurutma cihazlarının enerji sərfiyyatının **95% qızdırmaq, 5% isə onu işlək vəziyyətə gətirmək** üçün istifadə olunur.
- Sobanın qapısının hər dəfə açılması sobanın **20% istilik itkisinə** səbəb olmaqdadır;
- Qapağı bağlı olaraq bişirilən yeməklərdə **60% qənaət** əldə etmək olar;
- Rəqəmsallaşma (ağıllı sistemlər) ilə 2040-cı ilə qədər tikinti sektorunun global enerji istehlakında **10% azalma** gözlənilir;
- Nəqliyyatda rəqəmsallaşma tətbiqləri yük və sərnişin daşımalarında **25% enerjiyə qənaət potensialı** deməkdir.

**Dayanıqlı gələcək üçün
səmərəli həyat yaşayaq!**

